

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, a csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 8 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Két interview.

Arad, szeptember 2.

(—s) A legutóbbi napokban politikai közéletünknek két kitünősége volt a hírlapírói kíváncsiságnak kitéve. És nem tagadhatjuk meg a zszurnalisztikai élelmeségtől annak elismerését, hogy általános érdekű nyilatkozatok tudomásába juttatták a közönséget. Mindakét meginterwiev volt államférfiu, akikről mondanunk sem kell, hogy báró *Bánffy Dezső* miniszterelnök és gróf *Apponyi Albert*, nyilatkozata már személyi okoknál fogva is közérdekű jelentőséggel bír, és bár egymással homlokegyenest ellenkeznek, az érintett tárgyak azonosságánál fogva mégis párhuzam vonására alkalmasak.

A két téma, melyet a két politikus érintett, az egyházpolitika és a közjogi alap. Az egyházpolitikára nézve *Bánffy Dezső* természetesen a következetes végrehajtás álláspontját foglalta el, amely suaviter in modo fortiter in re, tapintatos kimélettel, de megalkuvás nélkül lát hozzá a liberálizmus nagy feladatainak megvalósításához. *Apponyi Albert* pedig, akinek álláspontja a szabadelvű egyházpolitikai reformokkal szemben köztudomás szerint a legváltozatosabb metamorfozisan keresztül menve végül az inséges polgári házasságban lelte meg végcélját és ehhez képest a kötelező polgári házasságot nem akceptálta, most ime annak ad kifejezést, hogy az egyházpolitikában soha sem volt elvikülönbség közte és a szabadelvű párt között.

Hát ez vagy óriási tévedés vagy pe-

dig nem is egészen őszinte nyilatkozat *Apponyitól*, mert bizony a polgári házasságnak mondott két fajtája között nagyon is lényeges a különbség. A szükségbeli csak tökéletlen félrendszer, mely még egy új fajtával szaporította volna házasságkötéseinket s ez által csak növelte volna a bábeli zavart s a mellett valóságos megbélyegzés számba ment volna; még a kötelező polgári házasság egyöntetűvé és egységessé teszi a házasságkötést minden állampolgárra nézve felekezeti különbség nélkül, s az egyházakat egészen mellőzi. Ezek oly különbségek, amelyek egymást merőben kizárják, s azért feltétlenül áll az, hogy aki az inséges házasságot pártolja, az a kötelezőt ellenzi, amint hogy *Apponyi Albert* csakis így cselekedett. A liberálizmus nem portéka, melyet így vagy amúgy elkészítve lehetne feltálatni, hanem határozott és szigorú elvek összessége, melyet csak egyenesen elfogadni, vagy kereken visszautasítani lehet. De éppen ez a jellemvonás az, amely a nemzeti párt ékesszavú vezéréből hiányzik s erre vall mostani nyilatkozata is.

S míg *Apponyi Albert* az egyházpolitikában most egyszerre — talán a reformjavaslatok megvalósításának hatása alatt — nem lát különbséget maga és a szabadelvű párt között, addig a közjogi alap tekintetében szörnyű nagyra van az elvi különbséggel. Pedig ebben a kérdésben igazán nem lehet szó elvi különbségről. Azt értjük, ha valaki elveti a közjogi alapot s a szélső bal politikai irányában keresi eredményeit, ebben van

elvi különbség, hogy valaki olyan kicsiségekben, aminők akadémia, csendőrtiszt kardbojt és honvéd jelzőszázlok, keressen politikai programot, annak igazi, komoly értelme nincs.

Hanem azért *Apponyi Albert* mégis arról panaszkodott az interview-voló zszurnalisztának, hogy az a mód, amelylyel báró *Bánffy* kormányoz, mindent inkább, csak azt nem teszi lehetővé, hogy a közös alapon álló parlamenti pártok egyesüljenek. Erre az állításra igazán semmi alapja sincs *Apponyinak*, és még ha volna, akkor sem panaszkodhatnék, mert *Bánffy* most már joggal térhetne ki minden fuzió elől, miután ebbeli őszinte kísérlete, melyet megtett, mielőtt a miniszterelnöki széket elfoglalta volna, éppen *Apponyinak* a közjogi alap u. n. fejlesztésére alapított merev elvi álláspontja miatt megheiusult.

De nem is igaz, hogy *Bánffy* oly módon kormányoz, mint *Apponyi* állítja, *Bánffy Dezső* báró őszinte, nyílt jellemű férfiú, akinek tevékenysége nyitott könyvként áll az ország előtt, amelyben mindenki olvashat. És legkevésbé igaz az, hogy a kormányelnök utasításához képest a jövő évi választási lajstromokból az ellenzéki választókat lehetőleg kihagyják. Ez szerfölött megdölgölgötés volt *Apponyitól*, melylyel nemcsak a miniszterelnököt, hanem úgy szólván az egész országot megsértette. De hát megbocsátjuk neki, hogy elszólta magát ez végre is könnyen megtörténik avval, aki hazájá érdekében sokat beszél.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Mathild regénye.

Irtá: Bede Ióh.

I.

„Az alkönyvet” megesté az utozát. Mindjárt otátság lesz. A házakban világozágot gnyjtottak és az olvasmányokat vitték elő. A gyermekek kapkodták a képes könyveket. Mások a ház elé ültek. Jobbára az egyedül való öreg párok ültek a házak elé a padkákra, vén asszony és vén ember.

Ezüst hajuknak a osillogása olyan volt, mintha kender foltok lennének. De a fiatal leányok is szivesen jönnek ki ilyenkor nyári nap alkönyödésével a csendes kis városban.

A három *Kroff* leány állott az utozán. Kettő szaporán csevegett, ez *Margit* volt és *Janka*. A harmadik, *Mathild*, egyik karját a kerítés felé támasztotta és erre ráfektette a fejét. Oda se ügyelt a hugaira, csak nézte a két égneak a könnyű elhomályosulását, hogy egyre sürűbb és sürűbb fátvolyok fekszenek az égre, míg minden, a mi világozásg volt az imént, lassan eltűnik.

— *Mathild!* — szólt egyszer a kicsi, a széke *Margit* — gyere, ne légy olyan unalmas!

A nagy leány egy perczé megrezzent.

— *Hagyd!* — kiáltott aztán a kisebbre — bolond, játszatok ti, gyermekek!

Békében hagyták aztán. Egy kissé (reszkettek és félték *Mathildtől*. Valahogyan sejtették, hogy komoly dolgokról gondolkozik, hát félrehúzódtak.

Ahogy *Mathild* a kerítés mellett állott, mint egy gyönyörű szobor olyan volt. Én még nem láttam leányt erősebbet, kívánatosabbra fejlődöttembet, mint ő. Az arca, a haja, a szeme vágyra-keltésében, gyönyörű magyas termete maga a szenvedély és a mámor.

A mig elmerengett, nagy fekete szemei egyszerre csak könyekkel teltek meg.

— Jó estét, — hallatszott mellette.

A leány nem birt megfordulni. Remegett egészen. Tudta, hogy ki van mellette. Érezte, hogy a karját megfogja.

— Jó estét — ismételte az — *Mathild*, jó estét kívánok.

— *Schéb József* — szólt végre nagyon halkán a leány — isten hozta magát *Schéb József*.

Egy kis formájú, de osinos, szikár ember állott mellette, harmincz éves lehetett. Kék szemét a leány arczára vetette.

— Maga megint szomorú, *Mathild*, miért teszi ezt, gyermekek. Magának vidámnak, mindig vidámnak, jókedvűnek kell lennie, egy ilyen gyönyörű szép leánynak, hogyne, maga nagyon vidám legyen kincsem.

A kisebb leányok már távolabb voltak. Egyszerre rabbantek el, a mint *Schéb József*

megérkezett. Tul a harmadik ház előtt az öreg boltossal állottak szóba.

Schéb József körülnézett. Finom, vékony ujjával széke szakállát babrálta; a másik kezével *Mathild* karját fogta. Aztán közelebb ment melléje.

— Ah! — sóhajtott a leány és a feje lehanyatlott.

Schéb József egyszerre távolabbra ment. — *Mathild, Tilda!* — szólt félig hangosan — ügyeljen, az utozán járnak.

Valóban az utozán munkás emberek mentek hazafelé és iparoslegények a koremsa irányába igyekeztek, mind a ház felé tekintettek, hol a leány félig alétan állott.

Mathild egyszerre felvetette a fejét. — *Igaz?* — szólt rekedten, — de hát mit tegyek? Miért jön? Miért nem kerül el? Mi vége lehet ennek?

József kissé gondolkozva mondta:

— *Mathild*, bármi történjen, én szeretem!

II.

Tovább nem beszélhetek. A leányok apja jött.

— Gyermekek, gyermekek! — hallatszott a szava — egy, kettő, befelé! *Mathild*, *Margit*, *Janka*, befelé!

Nagy, szép, öreg ember volt az apjuk, már gyengén látott és lassan járt.

Schéb József köszöntötte: „Jó estét, *Kroff*”

A püspökök konferenciája.

— Az egyházpolitikai törvények. —

A püspökök konferenciája, melynek feladata az egyházpolitikai törvényekkel szemben a kath. papság magatartását megállapítani, Vaszary Kolozs biboros hercegrímás elnöklete alatt most folyik.

Az eddigi megállapodásokat titokban tartják, annyi azonban bizonyos, hogy a közös főpásztori levélben fogja a katolikus főpapi kar az egyházpolitikai törvényekkel szemben elfoglalandó álláspontját kifejezni.

A közös pásztorlevélben való megegyezés annál inkább remélhető, mert Schlauch a távolmaradását kimentő levélben kijelenti, hogy csatlakozik a konferencia határozataihoz s így csak az a körülmény lehetne befolyással a konferencia e kérdésben való határozatára, hogy Samassa egri érsek már külön pásztorlevelet bocsátott ki, amivel azonban szintén nem tette lehetővé együttes pásztorlevél kibocsátását.

A pápa egyenes óhajára két körlevél fog kibocsátatni, egyik a hívekhez magyar nyelven, másik a papsághoz latin nyelven.

A magyar nyelvű körlevélben a püspöki kar újlag óvást emel a törvények ellen és fölhívja a híveket, hogy az egyházi házasság szentségi jellegét a polgári szerződés fölélt tisztelve hassanak oda, hogy az egyház tanítása a törvényhozásban kifejezést nyerjen.

A másik körlevél latin nyelven részletes utasításokat a papság számára és pedig 1. a házasság, 2. az anyakönyvek, a gyermekek vallásának megóvása és biztosítása tárgyában.

Eddig csak az utasításokat tárgyalták le, melyek a müncheni és regensburgi egyházmegyei körleveleiben adott utasításokat és a kongregációk határozatait foglalván össze, a katolikus közvéleményt teljesen kielégítik.

Mind a két körlevelet az összes püspökök alá fogják írni és a törvények életbeléptetését egyidejűleg fogják közölni; a magyar körlevelet a szószékről is ki fogják a híveknek hirdetni.

A püspöki kar vasárnap délután folytatta és be is fejezte értekezletét az új egyházpoli-

tikai törvényekkel szemben követendő eljárás tárgyában.

Otőtfél órai szakadatlan tanácskozás után végleg megállapították úgy a hívekhez magyar nyelven kibocsátandó közös főpásztori körlevél, mint a papok számára szóló latin nyelvű főpásztori körlevél szövegét.

Mindkét körlevelet a hercegrímás nyomatja ki küldi szét a megyés püspököknek, akik gondoskodni fognak azoknak kellő módon való elterjesztéséről.

Miután a tárgyalás a főpapok idejét teljesen igénybe vette, a kisebb jelentőségű ügyek tárgyalását a napirendről levették s délután fél három órakor a hercegrímás a püspöki konferenciát berekesztette.

Előbb azonban elhatározták, hogy a tárgyalásról és a megállapodásról hivatalos értesítést nem adnak ki.

A király a hadgyakorlatokon.

— Távirati tudósítás. —

Ischl, szeptember 1.

A király ma reggel 4 órakor udvari különvonalon Budweisba utazott. Kisérétében vannak Paar gróf főhadsegéd, Somogyi őrnagy hadsegéd, Dittl főhadnagy szolgálattételre beosztott tisz, Kerndl dr. törzsorvos, Kundrát lovag és Klauy lovag udvari tanácsosok, valamint Herdliczka kormánytanácsos.

Budweis szept. 1.

Csehország déli részének lakossága valószínűleg vetekedett ma az uralkodó iránt hódolatteljes lojalitásnak lelkes nyilvánításában. Budweis büszke lehet a mai fogadtatásra. A város erre alkalmas széles utakkal is bír: közepén pedig nagy négyszögű tér van, amelynek díszítésével nagy hatást lehet kifejezteni. Egész éjen át ezen hullámozottak az utcákon olyanok akik nem kaphattak szállást. A gyönyörű remek időben, az egész város ünnepi díszben pompázott. A pályaudvar teljesen el volt zárva; csak a hatóságok fejeit bocsátották be. Az udvari különvonat, amelyet Klauy udvari tanácsos vezetett, pontban 9 óra 15 perczkor robogott be a néphymnus hangjai mellett. A díszszázadot a 42-ik gyalogezred szolgáltatta. A király, aki tábori egyenruhában jelent meg, kitűnően néz ki; pompás viruló arczsine van. A király kezét fogott Reinert főherceggel, Grünert Fülöp gróf tábornagygyal, Thun Ferencz gróf helytartóval, Lobkovits György herceg tartományi főmarsallal és Koller ezredessel és meghajlással üdvözölte a püspököt, azután ellépett a díszszázad előtt. Midőn visszatért, Thun gróf helytartó bemutatta a polgármestert, aki üdvözől beszédet intézett ő Fel-

ségéhez, ki erre kegyesen válaszolt egy mondatot cseh nyelven mondván el.

Délutáni három óra után esti öt óráig ő Felsőge több közintézetet tekintett meg. Esti hat órakor 50 teritékű udvari ebéd volt.

Kaplitz, szeptember 1.

Itt igen élénk a katonai élet, mivel tulajdonképen Kaplitz és nem Budweis a központja az egész nagy hadgyakorlatnak. A két fél egymásnak feladatáról, előnyomulási irányáról sőt erejéről is mit sem tud. Ezt szigorú titokként őrzik és mindkét részről teljesen harciaszerűen járnak el az ellenség felkeresésében.

Ő Felsőge holnap a hadgyakorlat után ide jön és rövid ideig a városházán lévő szerény szállásán fog időzni, azután pedig a hadgyakorlat főintézőségének tagjaival együtt fog megreggelizni.

A léghajóosztály holnap a hadgyakorlat főintézőségnek rendelkezésére ideérkezik, hogy a földhöz erősített léghajókról mindkét fél csapatainak mozdulatait megfigyeljék és tapasztalatokat gyűjtsenek.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 768.0 milliméter, délután 2 órakor 766.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 16.5, délután 2 órakor C° + 27.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Takáts Zoltán tagad.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szeptember 2.

Vasárnap reggel, amikor rendszerint üres az alkotmány-utcai törvényház folyósója úgy tíz óra körül vezette fel Takáts Zoltánt egy börtönör vizsgálóbírója elé. Az érdekes fogoly, akit negyednapos fogsága erősen megtört, emelt fővel és gyorsan haladt el a néhány kíváncsi joggyakornok előtt, kik látására ott összegyűlekeztek. Edesanyja, talpig gyászban, már a bíró előszobájában várakozott reá s némán köszöntötték egymást.

— A jó fut hova juttatták ellenségei! — tört ki az anyából egyszerre a kiáltás.

Valaki vigasztalni próbálta Takátsét, miközben a fogolyt kísérője Drill vizsgálóbíró szobájába igyekezett hamarosan bevinni. Az ajtó bezáródott s kezdetét vette a kihallgatás, mialatt az anya künn az előszobában folyvást arról beszélt, hogy a fia ártatlan, mert nekie tudni kellene, ha rosszat cselekedett volna.

— Csak sok az ellensége — mondogat-

bácsi, lejttem egy kicsit. Korán van még. Akarja, hogy egy fél órát tardlizunk?"

Az öreg megállott Schéb előtt:

— És a feleséged otthon? — kérdezte.

— Az anyós nálunk van. Hadd panaszkodják ki magukat, ilyenkor jobb, ha egyedül vannak.

Az öreg Kroff félretordult.

— Ámbár — folytatta József és Mathildra nézett, a mig beszélt — haza is mehetek.

A leány egy hirtelen mozdulattal megfogta a kezét és önfeledten hangosan szólt: — Nem! Itt maradjon!

A kisebbek azt hiszik, hogy valami baj lesz, a másik szobába szaladtak.

Azonban semmi se történt.

Az öreg nyugodtan leült egy szögletbe a kis asztalhoz. Kiterítette a lámpa mellé az újságját, régi szemüvegét megtisztogatta s aztán az asztal felé hajolt és olvasni kezdett.

Schéb József többször arra felé pillantott, mig végre akadozottan kérdezte:

— Hát Kroff bácsi, nem kártyázunk?

Kroff fel se nézett az újságról. Az egyik kezével gyöngén legyintett, egyet köhögött, aztán csaknem erején felül való hanggal, ennyit mondott:

— Nem.

Csend volt a szobában is, éppen mint künn, sőt nagyobb csend. Az ajtó mögött a két kisebb leány, szepege huzódott össze. Egyikük sem mert mozdulni.

A falakról a nagy régi képek hallgatag tekintettek alá. Itt árnyékok, mozdulatlanok

és félelmetesek keletkeztek. A leánynak az árnyéka elfődte a másikét. A lánya mellett az öreg embernek az arca olyan sárgának látszott, mint egy halotté:

— Jó — felelt Schéb József.

A kalapját forgatta kezében. Nem is ült le, de nem is ment el. Az ablak mellé állott. A leány nyomban utána ment.

— Mi fog történni — szóló sirva — látja, szegény apát, ő oda van. Neki senkije sincs mi kivülünk, ő én érettem annyit szenved és én olyan nagyon sokat, kimondhatatlanul sokat szenvedek magáért. Segítsen ezen József, az Istenért! Én meghalok.

Az embernek az arca szigorura változott.

— Nem értem — így szóló — hiszen nem történt semmi. Maga Mathild ártatlan mindenben, és én is. Nem tettünk rosszat.

Egyszerre aztán újra megfogta a leány kezét. Közelebb ment hozzája. Az ablak szárnya elfődte őket. Lehajolt és megosókolta.

— Beszélnem kell magával, Mathild okvetlen ma — mondta lázasan. Nem itt. Itt nem lehet. Egyedül akarok beszélni. Most elmegyek.

Vissza fogok jönni, ha elaluznak, az udvaron várom. Ha szerelme igaz, ki fog jönni. Ha nem jön, engem többé nem lát.

Az öreg megmozdult az újság mellett. Tovább nem beszélgethettek.

— Már megyek — szóló József — látom, Kroff bácsi nem a legjobb kedvében van. Jó éjszakát!

Margit az ablak felé fordult.

— Jó éjszakát — köszönt az öreg.

Schéb József elment.

A leányok aludni készültek.

— Matild — mondta a vén Kroff a leánynak — ennek felesége van, hiába való a szüvedésed.

— És ha nem volna felesége?

— De van.

Többet nem beszéltek.

III.

Éjszaka Matild felkelt a leányos ágyból. A másik kettő hallotta, de nem mert mozdulni.

Sietve, gyorsan öltözött.

— Vele elmegyek — így beszélt magában — a feleségéhez megyek vele, azt fogjuk mondani, hogy mi szeretjük egymást. Ő elmenjen. Künn Schéb József várta.

Atkarolta a leányt. A szent néma éjszakában egy sóhajtás hallatszott.

— Esküdjél — szóló a leány alétan — így lesz. Odamegyünk, őt elűzzük.

— Így, így...

De aztán egyedül maradt. Az égboltozatról ezer szem üldözte. Berülről a házból, mintha nagy átkok hallatszanának.

A férfi után akart rohanni, de elvesztette az utat.

Kiment az utozára. Futott, rohant a házak között, melyek egyszerre meglevenedtek, mint ha mindenki szörnyű lármával felébredt volna.

Az utolsó ház mellett a Kraszna folyt. Ez zugolódott nem átkozta. Csöndesen, jólelkűen hívta magához... Odament.

ta, haragszanak rá, mert grasszált egy kiosit. De hiszem az istent, kiderül az ártatlansága s akkor majd még jobban is fog grasszálni.

Odabenn a vizsgálóbírónál ezalatt lassan jegyzőkönyvbe vették Takáts Zoltán dr. vallomásának minden szavát. Kereken tagadta, hogy csak a legkisebb köze is volt a Berecz-testvérek 50,000 forintos sikkasztásához. Ismerte őket, de a sikkasztást csak a lapokból tudta meg. Drill bíró további kérdésére előadta aztán, hogy a rendőrségnél azért vállalt mindent magára, mert azt hitte, hogy anyját is letartóztatták. Ez a gondolat bizonyos súlytal nehezedett reá s beismerő vallomást tett, mert mindenekelőtt anyjának szabadonbocsátását óhajtotta s maga is gyorsan szabadulni akart annak a rendőrségnek hatalma alól, amellyel annyiszor huzott ujját. Jól tudta ugyanis jogászszerben léttére, hogy beismerés esetén rögtön pártatlan bírja elé kerül.

Miután ily értelmű nyilatkozatait Takáts dr. többszöri megkérdése után is fenntartotta, a bíró befejezettnek nyilvánította a kihallgatást s megengedte, hogy a határozat kihirdetésénél az előszobában várakozó Visontai Soma dr. védő is jelen legyen. Takáts visszafojtott lélegzettel, reszketve várta a bíró ajkairól a szót.

A vizsgálat sikere érdekében Takáts Zoltán dr. urral szemben elrendelem a további vizsgálati fogságot, — hirdette ki röviden a bíró, megjegyezve, hogy határozatának megokolását írásban is ki fogja adni holnap.

— Megnyugszik-e ön, vagy fellebbez?

A lesujtott ember, ki — úgy látszik — arra gondolt, hogy esetleg ki is szabadulhat ma somoru fogságából, alig volt képes szóját szólásra nyitni. Mintha bátorításra lett volna szüksége, a védőjére tekintett, ki a vizsgálóbíró engedélyével tanácskozni kezdett védencével. Erre jó hosszasan, legalább egy órán át megbeszélték a tennivalókat s a tanácskozás eredménye az lett, hogy Visontai dr. kijelentette, mikép megnyugszik a vizsgálati fogságot elrendelő végzésben. E kijelentéshez maga Takáts is hozzájárult, miután helyesnek találta Visontai dr. ama nézetét, hogy most, mikor még csak az ellene szóló adatok tesznek a bíróság előtt, nem lenne tanácsos a felsőbb fórumok véleményét kikérni és lekötöni. Később, ha arra megérett a dolog, a védő ugyanis bármikor élhet előterjesztéssel s kérheti a szabadon bocsátást. A védő ennek megfelelően a következőket írta a jegyzőkönyv alá:

— Megnyugszom, de a vizsgálat gyors befejezését kérem.

Takáts Zoltán, akit védőjének e szavai, melyekkel ártatlanságába vetett hitét akarta kifejezni, látszólag megnyugtatták, most egy kéréssel állt elő:

— Takintetes bíró ur! Szegény anyám künn van, csak egy szót szeretnék vele váltani.

A bíró beszólította Takáts Károlyt, mire igazán szívet tépő jelenet következett.

— Hol a fiam, szabad-e megcsókolnom? — kérdezte az öreg asszony, amint befutott a nyitott ajtón. Aztán a választ sem várva be, göröcsök szökőseggel borult rá rab fiára, akit csak sűrű könyveivel tudott vigasztalni. Az anya és a fiu néhány pillanatra szótlanul álltak így, mikor az utóbbi egyszerre csak a fejéhez kapott és összeesett. Vagy két perczig fetrengett az erős, de somoru találkozás fájdalomtól elgyötört fiatal ember egy fásáda mellett, mely a szobasarokban áll. — Végre Takáts feleszmélt, s miután Visontai dr. néhány bátorító szót intézett hozzá s az anyjától is elbocsátott, magát rendbe szedte s a velejött börtönőr oldalán lement a fohház számára kijelölt ozellájába.

Drill bíró ezután Takátsnéhoz fordult s felhívta, hogy holnap reggel kilenc órakor jelentkeznek nála kihallgatásra.

Károlyi Gáborról.

— Apróságok. —

Mikor a múlt év kezdetén először felmerült a hír, hogy a kormánynak sikerült a magyar udvartartás kérdésében jelentékeny koncessziót kieszközölni, ép az nap találkozott Károlyi Gábor gr. a képviselőház folyosóján egy vidéki a képviselővel, a kinek híres az appetitusa, de arról is nevezetesen volt, hogy igen ritkán jött fel

Budapestre a képviselőházba. Károlyi Gábor hozzászólott és e szavakkal üdvözölte:

— No ugy-e, a magyar udvartartás hírére felsietett Budapestre, azt hiszed, hogy már terítve van neked a budai várban?

A legnagyobb „pikkje“ Vajay páterra volt neki. Valahányszor ez a nyers fiatal pap beszélt, mindig belaszólt a beszédébe. Egyszer Vajay azt fejtegette, hogy a házasság szentség. Mire Károlyi Gábor odakiáltott neki:

— Hát ha szentség, akkor miért nem élsz azzal?

Mikor Asbóth János egyszer a házban valamely nagy mondásának igazságáért a fejével állott jót, Károlyi Gábor közbeavatott:

— Nekem nem kell Mauthner diádala!

Utólérhetlen komikumot keltett, a midőn látszólag komoly arccal valami furcsa dolgot akart mondani.

A házban egy képviselő a magyar püspökök jövedelmeinek aránytalanságait mutatta ki és a székes-fejérvári püspökről kezdett beszélni, a gróf részvételtjes hangon szólott belé:

— Az a szegény a legkoldusabb köztük.

Még Hock Jánoson, e ravasz szónokon is nem egyszer kifogott.

A mikor Hock János szidta a kormányt, hogy a programját nem váltja be, Károlyi Gábor odaszólt neki:

— Hát maga beváltotta-e a fogadalmaid?

Az se volt utolsó dolog, a mikor az öreg Pongrácz generálisnak oda szólt egyszer, a mikor a tábornok nagyon ormótlanul szidta a kormányt:

— Ugyan öreg, mit billegteted azt a matrácba való bajszodat?

A mikor pedig Zichy Jenő gróf elpanaszolta a házban, hogy a nemzeti muzeum előcsarnokában minő botránnyosan meztelenek a női szoboralakok, Károlyi Gábor leirhatlan derűtség közt kiáltott kösbe:

— Mióta lettél oly szemérmes? Bizonyosan azért haragszol azokra a női szemérmetlen alakokra, mert köből vannak!

Károlyi Gábornak szívjóságát és nemesebb érzését mi sem bizonyítja annyira, mint az a köztudomásu tény, hogy ő fiatalabb éveiben belé szeretett egy szegény német színésznőbe és a hatalmas gazdagságu család tagja ezt a szegény leányt az egész rokonság nagy ellenzése dacára nőül vette. Atyja Károlyi György gróf e miatt annyira felháborodott, hogy Gábor fiát egyszerre kizagadta. Gábor pedig szegényen, elhagyatva és a család gyűlölete által üldözöttve nyomorgott feleségével és mégis boldognak érezte magát, hogy a szíve sugallatára hallgatott. Később, a mikor hazajött, pert is indított a családjá ellen, végre valami egyezés jött létre közte és a család között és Gábor gróf kénytelen volt azokkal a morzsákkal megelégedni, a miket neki az őriási családi vagyonból oda juttattak.

Az 1892-ik évben érte Károlyi Gábor grófot élte legsúlyosabb csapása. Szeretett felesége, a kiért lemondott családjáról, vagyonáról és régi tradíciókról, rövid szenvedés után meghalt.

Nejének halála végtelenül megviselte Károlyi Gábor grófot, és gyászának első heteiben nem egyszer mondotta barátjának:

— Így, magamban, én sem viszem már soká.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 3. —

Derült. — Száraz. — Meleg.

HIREK.

Szeptember 3. Kedd. Róm. kath. naptár: Mansvét. — Protestáns naptár: Mansvét. — Görög-keleti naptár (aug. 22.): Agatonik. — A nap kől 5 óra 23 perczkor, nyugszik 6 óra 36 perczkor.

Szabadságharozli emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hírek. Lovcovits József csanádmezei főispán, Meskó Sándor dr. Állispán, Major Miklós árvaszéki úlnök és Kristóffy József főjegyző vasárnap Aradon tartózkodtak s részt vettek az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósági ülésén. — Nachtnebel Odön aradi ügyvéd hosszabb külföldi utjából hazérkezett. — Schönfeld br., Karrer és Vesits volt cs. és kir. 33-ik gyalogezredbeli őrnagyok tegnap utaztak el Aradról új állomáshelyükre.

— Főherczegek Kiszjenőn. László főherczeg, mint már táviratban hoztuk, szombat reggel néhány napi tartózkodásra Kiszjenőbe érkezett, hol ez alkalommal nagy vadászatok lesznek. Mint értesülünk, a napokban József Agost főherczeg nejevel, Augustta főherczegnővel együtt szintén Kiszjenő vendége lesz. László főherczeg Kiszjenői utja előtt a velencei tavon vadászott, hol ő maga 170 drb. vadat ejtett el.

— Aradváros fogyasztási adója. Aradvárosának az állammal a fogyasztási adókra nézve megkötött három éves szerződése deczember hó végével jár le. A kincstár a mostani 210 000 frnyit ulmagas évi haszonbért 38 000 frttal akarja emelni. Salacz Gyula polgármesternek az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság képviselőivel csaknem egy hétig folytatott tárgyalása eredményre nem vezetett s így néhány nap előtt Budapestre rádukt, hogy ez ügyben a pénzügyminiszterrel is érintkezésbe tegye magát. A miniszter mint halljuk, az évi bért 236 000 frtban állapította meg. Most a várostól függ, megadja-e a kívánt haszonbért vagy sem?

— Vas Gusztáv jubileuma. Az aradi társadalom egy rokonszenves és tisztelt tagja vasárnap egy negyedszázadot töltött be azon a pályán, melyen minden alkalommal és minden időben sikeresen működött. Vas Gusztáv ez, az aradi és csanádi vasutak egyik felügyelője és forgalmi főnöke. Az a tisztviselői kar, mely egyrészt vele, másrészt alatta működik, ezt a momentozus napot nem engedte anélkül elmúlni, hogy ragaszkodását és szeretetét ki ne fejezze vele szemben. Az óvációk már a dél-előtti folyamán kezdődtek fent a hivatalban. A vasuttársaság összes állomásfőnökei már a reggeli vonattal Aradra ráduktak, hogy szeretett forgalmi főnökük jubileumán mindannyian résztvehessenek. A jubilánsot a tisztviselők nevében Szathmáry János főellenőr üdvözölte csinos beszédben, melyben szívből fakadt szavakban adott kifejezést annak az őszinte szeretetnek, a mivel őt tisztviselőtársai kezdetől fogva körülrajongják. A váratlan óváció Vas Gusztávot igen meglepte és elérzékenyedve mondott köszönetet tisztviselőtársainak a szívéllyes megemlékezésért. A tisztviselői kar küldöttsége a déli órákban Vast lakásán is felkereste, a hol szintén hasonló óvációban részesítették őt most már a baráti érzelem tiszta melegével. Délben Vas Gusztáv tiszteletére a tisztviselő kar a Dobránszky-féle sörcsarnokban bankettet rendezett, melyen az első felköszöntőt Szathmáry János főellenőr mondta, a másodikat Istra Gyéza. Azután egymást érték a felköszöntők. Este Vas Gusztáv vendégszerető házában fényes összejövetel volt, a melyen az igazgatóság nevében Boros Béni országos képviselő és Várárhelyi Béla igazgatók is résztvette.

— Múlek Lajos, dr. a nagylaki kerület orsz. képviselője, a ki e napokban visszaérkezett Ostendéből, szeptemberelső felében tartja meg beszámoló beszédét Pitvaroson.

— Változások a csanádi klerusban. Desseffy Sándor csanádgyházmegyei püspök Tamási Lajos káplánt Kis-Zomborról Makóra, Hoffmann Béla káplánt Földeákról Kis-Zomborra, Szmetana Agost káplánt Obesenyőről Földeákra és Fábrián József káplánt Vingáról Obesenyőre helyezte át, to-

vább Márfy Józsefet Nagyjósára, Wilkom Ádámot Csákovára és Szabados Istvánt Vingára rendelte ki káplánnak.

— **Távozó tisztviselő.** Tarabai Sándor aradvárosi építészeti felügyelő állásáról lekötött, s el is hagyta városunkat, hogy a segésvári vasút építésénél nyert szakmérnöki állást elfoglalja.

— **Övintézkedések a kolera ellen.** Ne tessenek megijedni, még nincs baj, csak lehet. A belügyminiszter egy körrendeletben arról értesíti hatóságainkat, hogy az osztrák csász. kir. belügyminisztértől hozzáérkezett távirati értesítés szerint augusztus 28-ika óta Tarnopol városában Volhyniából behurcolt három koleraeset fordult elő. A közlelbi idők s különösen a múlt év tapasztalatai bizonyították — úgy mond a körrendelet — hogy a kolera-járvány terjedése ellen a czélszerűen alkalmazott rendszabályoktól nagy eredményt várhatni, miért is felhívja a törvényhatóságot, hogy területén a közegészségügy javítására lankadatlan buzgalommal törekedjék. Minthogy a mixeres óvakodás első feltétele az előforduló megbetegedések figyelemmel kísérése, szigorú köteletségévé teszi a hatóságnak, hogy minden, a területén előforduló kolera vagy kolera-gyanus esetről, hozzá azonnal jelentést tegyen s a beteg elkülönítése s ruhaneműinek fertőtlenítéséről gondoskodik.

— **A „Neptun” Marosfürdő részvényesei** kellemes meglepetésben részesültek a napokban. A földmivelésügyi miniszter mint vizjogi hatóság végleg elintézte a telepengedély kérdését, a mely a Grünberger fürdőtulajdonos által a Neptun ellen indított pörből származott. A miniszter a Neptun fürdő végleges helyét a mostani helyet megálla-pította és Grünbergert keresetével elutasította. Ennek kaposán megemlítettük, hogy a részvénytársasági Marosfürdő anyagi viszonyai is nagy lépéssel közeledtek az idén a konszolidálás felé. A folyó idény bevételéből az igazgatóság eddig 2200 frtot fordított a terhek törlesztésére és 300 frton felül újabb beruházásokra úgy, hogy a 12,000 frt részvénytőkével alakult társaságnak most közel 19,000 frt értékű vagyona van, melyet csak 5000 frtnyi adósság terhel. A fürdő állandósága most már biztosítva lévén, kétségtelen, hogy még olyan szeszélyes idő mellett is, mint az idén volt, két év alatt teljesen tehermentes lesz a Neptun s a 30 frttal befizetett részvények valószínűleg elérte legalább 45 frtra emelkedik.

— **Veni sankte.** Az aradi állami tanítóképző intézet „veni sanktá”-ja tegnap reggel 9 órakor volt. Az intézetben Szabó József igazgató tartott beszédet a növendékeknek. Az előadást már ma megkezdik. — E helyen figyelmeztetjük Arad város intelligens közönségét, hogy a tanári kar ezután is ajánl jó házitánítókat, az intézet növendékeiből. Tavaly mintegy 4000 frtot kerestek a növendékek ezen az uton, lelkiismeretes munkájokkal.

— **Az idel sorozás végeredményét** most állítják össze a honvédelmi miniszteriumban. A sorozás eredménye minden eddig felülmul, úgy hogy a besorozott harmadik korosztálybeli hadköteleseket legnagyobb részben a póttartalékba helyezik.

— **Aradi ügyvédek vád alá helyezve.** Már több alkalommal szólottunk Szucsú Aurél és Velicsi Miklós ügyvédek azon kvalifikálatlan és törvényileg is büntetendő dolgai-ról, amelyekért a kolozsvári kir. törvényszék a híres memorandum pörben elítélte őket. Az aradi ügyvédi kamara vád alá helyezte épen ezért a két oláh ügyvédet, mit a Curia jóváhagyott. Az ügyvédi kamara ez ügyben október hó közepére tűzte ki a végtárgyalást, melyen a két vádlott személyesen tartozik megjelenni.

— **Áthelyezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Kerner Péter állami felsőbb leányiskolai igazgatót, Lőcsérőb ugyanígy minőségben Besztercebányára, Kerner Péterné Holló Júlia, állami felsőbb leányiskolai rendes

tanítónőt pedig Lőcséről, ugyanígy minőségben szintén Besztercebányára helyezte át.

— **Gyönyörű szép bődomborművek és közl munkák** láthatók Barth Lajos kirakatában: egy írő-aljzat, női öv, továbbá kép, illetve tükörráma s szivar és cigarettatartó. Az összes munkákat, a bődomborműveket is az Aradi nyomdara s szvénytársaság könyvkötészet készítette.

— **Szakáll Antal öngyilkossága.** Az egyetlen magyar recitátor, ki iskolákban, korcsmákban és szinpadon interpretálta Shakespearet z mint vidéki színész a legjobbak közül való volt, az Aradon is nagyon jól ismert Szakáll Antal a fővárosban golyót röpített agyába. 1884-ben föllépett a nemzeti színházban Tartuffe szerepében s jelentős sikere is volt, de a nemzeti színház nem szerződtette. Ettől kezdve, mint vándor-recitátor próbált szerencsét. Sorba járta az országot és bemutatta Shakespearet, hol több, hol kevesebb elismeréssel és anyagi sikerrel. De nem csüggedett mindaddig, míg egy égő szivar okozta seb folytán ajakrákot kapott. Megoperált ajka összeforrt ugyan s Szakáll ismét körutra indulhatott, de a behegedt ajak akadályozta a tiszta szótáglásban s nem tudott úgy szavalni, mint azelőtt. A rákja is kiújult és Szakáll tudta, hogy mi lesz ennek a vége. De megelőzte a vén kaszást. Tegnap reggel félhét óra tájban a Diana-fürdőben kétszer magára lőtt. A fürdő-személyzet behatolva a kabinba, ott találta Szakállt a divánon ülve, kezében egy hatlövetű revolvert szorongatva, teljesen eszméleténél. Az előhívott mentők is csakhamar ott termettek, dr. Atzél orvos kötözte be sebeit. Ez alkalommal konstalálták, hogy a golyók súlyos, de nem föltétlenül halálos sebet ejtettek az öngyilkoson. Mialatt sebeit kötözték, elmondta öngyilkossága okát, mely nem más, mint gyógyíthatatlan rákbetegsége az ajkon. Sebei bekötözése után a Rókus-kórházba szállították, a hol nemsokára meghalt. Egy levelet hagyott hátra, amelyben búcsút vesz nővérétől Szakáll Rózsától, ki Kreosányi társulatának tagja.

— **Új vámgyakornok.** Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság Fillepich Ennio, fiemei vámgyakornok-jelöltet az aradi m. kir. fővámhivatalhoz vámgyakornoknak nevezte ki.

— **Még egyszer a „pankotai krónika.”** Pankotáról veszszük az alábbi sorokat: Tek. Szerkesztőség! Becses lapjuk Augusztus 31-én kelt 198. számában a hírek rovatában „pankotai krónika” czim alatt olvastam, hogy a dáko románok Pankotán aug. 27-én este román jellegű bálát rendeztek a „Fehér Kereszt” nagy termében, s hogy a rendezőség a nemzeti színű lobogó levételével kezdte meg működését. E hír megerősítésére még a következőket látom jónak a közönség tudomására hozni. Augusztus 27-én reggeli 5 órakor egy Mircea Besanu nevű végzett oláh theologus, a híres Mángra Vazul tanítványa, mint főrendező megjelenik Schreier vendéglősnél s követeli tőle, hogy a magyar nemzeti lobogót vonja be s helyette tegye ki a románokét. Schreier erre azt válaszolta, hogy neki nincsen román lobogója, mire a fezt nevezett rendező gorombán válaszolt, hogy annyi idő óta gondoskodhatott volna egy román színű lobogóról is. Ezután a rendező ur felment a táncsterembe s látván, hogy a tisztí bárlól ott maradt még a „tánczrend”, egyenesen neki ment, azt kis darabokra széjeltépte s helyette ugyanazon helyre tett egy szabadkézzel rajzolt román tánczrendet. Ezek voltak a fezt nevezett rendező nemes tettei. A mi a szünóra alatt történt, azt a következőkben van szerencsém tudomásukra hozni. Mint minden alkalommal, úgy ez alkalommal sem maradhatott el az oláhok részéről, hogy ne emlékezzenek meg nagyravágyó martirjai-ról és Voniga dr. a Gyulán megjelenő „Lumina” czimú lap szerkesztője, Mun-

tyán karánsebesi theologus és Ganye szemlaci lelkész nagy tüzzel beszéltek a szegedi és váci martirokról és poharakat emeltek azok kiszabadulásáért. Muntyan N. cs. és kir. regiment páter a rendezőkért emelt poharat, buzdítván őket, hogy minél gyakrabban rendezzenek ily kielégítő mulatságot. Megjegyzem végül, hogy Mircea Besanu teologus a zenészeknek előre megmondta, hogy nemcsak osárdást, hanem semmi nemű magyar darabot sem szabad játszania, mert ha valamit játszanak, minden szám után lefog vonni a fizetésükből.

— **Változások az aradi papságban.** Az aradi minorita rend papjai körében szeptember elsejével nagyobb változások történtek. A minorita rend tartományi főnöke Csák Csizjék a következőkben tette meg intézkedéseit. Faux Benedek segédlelkézt már a szegedi nagygyűlésen Pancsovára házfőnökké léptette elő, Zárkövy Bonifácot Szegedre helyezte át segédlelkézi minőségben. Aradi hitoktatókká és segédlelkészekké áthelyezte: Takács Vitust Lugosról, Asbóth Viktort Szilágyosmlyórol, Brogyányi Kázmér és Szikra Lénárdot Egerből. Aradi házfőnök Ballay Adám maradt meg.

— **Vizbe fullt gyermekek.** Berzáról írja levelezőnk: Berza, mely eddig csendességéről volt nevezetes, kezd magáról beszélni, hol felzúdulással a mezőrendőri új törvények ellen, hol gyújtogatás által elkövetett tüzeseteivel. Ujabbban ismét van miről beszélni közönségünkben. Augusztus 31-én délután több gyermek a falu alatt elfolyó Fehérkörösbe ment fürödni, s többek között Drága János és Tódor öcsöce. A fürdés vigan ment, míg a kis 7 éves Tódort egy örvény magával nem sodorta. A rémület nagy lett. Jajveszékelve nézte a fürdő gyermekcsereg, mint küzd a halállal kis pajtásuk. A testvéri szeretet, ám nem engedte a 12 éves Jánost tetlenkedni, hanem berohant a vészbe kis öcsöcét kimenteni. Meg is fogta a fuldoklót és húzta volna ki a part-ra, mikor egyszerre ereje elhagyta és többszöri alámerülés után öcsöcével a viz alatt maradt. A jelen volt gyermekek kiabálva szétszaladtak, s a zajra a községi lakók figyelme is felébredt s a gyermekek magyarázata után a végzetes helyre mentek, hol a gyermekek kereséséhez fogtak. Félórai kutatás után az egymást átölelt két gyermeket partra hozták s a megjelent intelligens közönség utasítása alapján a felélesztéshez fogtak, mi jóeredményre is vezetett, mert a kis Tódor mély lélegzetet vett s életjelt adott magáról, de még egészen öntudatra nem jött. — Janos minden emberbaráti igyekezett daczára halva maradt.

— **Nyugdíjazott igazgató.** Bujas Györgyöt, a cs. palotai községi iskolák igazgatóját, Bujas Lajos aradi kinostári fogalmazó édes atyját a vallás- és közoktatásügyi miniszter nyugdíjazta. Az ősz paedagógus a tanítói nyugdíj-intézetből 420 frt, a községtől pedig 180 frt nyugdíjat hus.

— **A mondorlaci román templom restaurálására** vasárnap tartották meg az árlejtést. Mint nekünk írják, a vállalkozók csupa aradiak. A szobrász-munkát ugyanis Wagner Károly, az aranyozást Herling Mihály, az oltárképek festését Balla Frigyes s a szobafestő munkát Meer Mór és fia vállalták el.

— **Megjutalmazott iparosnövendékek.** Lelkemelő jelenetnek volt színhelye a városház tanácsterme, hol tegnap Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester kiosztotta a Neumann-tésvérek alapítványát amaz aradi iparos-tanonozok között, akik szorgalmukról, s jeles előmenetelükről tettek tanubizonyosságot. A polgárnagy lelkes beszéddel buzdította az ifjakat, hogy majdan hasznos polgárai legyenek az államnak. Az alapítvány kamataiban részesültek: Brunhuber Géza fényké-

pész, Császár Péter asztalos, Rezek József szabó, Rosenberglipót kefekötő és Seprényi Lajos vasasztergályos tanulók. Ezután segélyben részesültek Visszaliczky János árvái, Lénárt János árvái, valamint Retyár András és Gyuricza György.

— **Elfogott katonaszökevény.** A 3-ik számú huszárezredből néhány héttel ezelőtt Szarogya Péter közhuzsár megszökött. Munkába állott a simándi pusztán a cséplőgép mellett dolgozott. Talán még ma is ott dolgozik, ha a múlt vasárnap itta fővel el nem meséli szökési történetét. Egy irigye följelentette a csendőröknek, akik elfogták a megvasalva hozták be az aradi várba.

— **Felrobbant gőzkazán.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap az aradi Gutzjar-féle gyárban. Egy gőzkazán eddig ismeretlen okból felrobbant. Mikor az irtózatos dördülésre a gyári személyzet összefutott, a szétrobbant kazán mellett három munkást talált a kesszméletlen állapotban, véres tagokkal. Mind a három a kazán körül foglalatoskodott, mikor a robbanás történt. Az egyik munkás sérülése oly súlyos, hogy életben maradásához nincs remény. — A másik kettő szintén nehéz sérüléseket szenvedett. — A helyszínén megjelent Leitner Ernő dr. és Szabados Árpád rendőrségi segédtiszt a szerencsétlenül járt munkásokat a kórházba szállították. A vizsgálatot folyamatba tették annak kiderítésére, hogy kit terhel a robbanásért a teletesség.

— **Kéjvonat Radnára.** Szegedről szeptember hónapban a bucsúra nagy számmal jönnek a hívők M. Radnára, a híres bucsujáró helyre. Intézkedés történt, hogy a bucsusok rendelkezésére kéjvonat álljon készen a radnai bucsúra. E vonat szeptember 6-án reggel 8 órakor indul a „Szeged“ pályaudvarból Radna felé.

— **Gyilkolni akaró öngyilkosjelölt.** Az első aradi gyártelepnl van alkalmazva Simon József, kádársegéd, akit telette eikeserített a nőtlen állapot, olanynyira, hogy szombat éjjel maga ellen fordította az életöltő fegyvert. A gyónakarta magát löni. Szerencsére, a mellébe hatolt golyó csupán súlyos sebet ejtett rajta, de nem ölte meg. Öngyilkossági kísérletének oka a feleségével való szünetlen viszátkodása. Mondják, hogy mielőtt a fegyvert maga ellen emelte volna, a feleségét halálra kereste, sőt a szomszéd házba, ahol neje látogatást tett, az ablakon keresztül belépett. Simon sérülései súlyosak, a kórházban ápolják.

— **Járvány Szemlaken.** Mint levelezőnk írja, Szemlaken a hasított körmű állapot között a ragadrszáj és köröm fájás, járványvánszerűen felépett. A község zár alá vétetett.

— **Megmérgezett gyermek.** Ozv. Morháupt Péterné aradi lakosnő Eva nevű kis leánya tegnap délután véletlenségből marólugot ivott, s ennek következtében súlyos égési sebeket szenvedett. A kis gyermeket anyja lakásán ápolják.

— **Tűzijáték és sétatangverseny a lletben.** Az idő szépen kedvezett vasárnap délután a szentannai gyermekzenekar városligeti hangversenyének. Az apró fiúk valóban sok elismerést érdemelnek, melyből a nagy rész Steiner György karmestert illeti szakértelmű dirigálásáért. Este sikerült tűzijáték volt, melynek igen számos nézője akadt.

— **Tűzek a vidéken.** A ref. kovács-házi határban 883 frt ára csépeletlen gabona égett le a napokban. A tűz okául gondatlanságot emlegetnek. — A mezőhegyesi uradalmat is tűzkár érte a múlt héten. Egyik istállója, mely Saifer János postamesternek volt bérbeadva, ismeretlen okból földig leégett. Az istálló biztosítva volt a Szeben-Csánud határban.

csépeletlen gabona lett a tűz áldozatává, mintegy 700 frt értékben.

— **Iskolakönyvek bekötése** osinos kiállításban és olosó árban eszközöltetik az Aradi nyomdarszvénytársaság könyvkötészetében Arad Csánadi-palota Józseffőherczeg-ut 22.

— **Orpheum Aradon.** Jól szervezett új orpheumtársulat kezdte e hó 1-én játékeit a „Magyar Korona“ kerthelyiségében, melyre felhívjuk a t. olvasóközönség b. figyelmét.

HYMEN.

Zehntbauer Gyula mérnök, a budapesti helyi érdekű vasut vonatási főnöke, eljegyezte Budapesten Lukácsy Lenke urnőt, Lukácsy Miklósnek, az aradi első takarékpénztár nyugdíjazott vezérigazgatójának leányát.

Klein Mór guraszádi földbirtokos ma vezeti oltárhoz Spitz Rezső kétégyházi tekintélyes kereskedő kedves és művelte leányát Ida kisasszonyt.

Balog István aradi magyar királyi posta és táviratbizt. eljegyezte Fock Elvira kisasszonyt.

Reich József vasárnap esküdtött örök hitességet az aradi izr. imaházban Hirsch Hermina kisasszonynak.

Ifj. Prodanovits Döme vasárnap tartotta esküvőjét özvegy Tessitsnével az aradi szerb egyház templomában.

Bánfi Béla aradi kereskedő vasárnap egyezte el Morschl Franciska kisasszonyt, Morschl tekintélyes vingai polgár kedves leányát.

MULATSÁGOK.

(—) **Táncpróba-bál.** Szombaton tartotta Koronell A. táncmester növendékeivel nagy táncpróbáját, Új Aradon a Szöllőhöz címzett kertheziségében. Az első négyest 50 pár táncozta. Jelen voltak:

Leányok: Kebelyi nővérek, Waszits nővérek, Kocsi Teréz, Treitler Irma, Petera Hilda, Lambert Irma, Schork nővérek, Gehl nővérek, Aschauer Juliska, Winter Jozefin, Schtaut Mariska, Eichor nővérek, Klug nővérek, Junger Mariska, King Paula, Welles Ida, Kenkovits Mariska, Dengl Lola, Hesz Róza, Kollé Teréz, Frank Aurel, Weil Róza, Kurczweil Anna, Müller Katicza, Friedrich Paula, Philipp Mariska stb.

Asszonyok: Kebabé, Waszitsné, Kocsiné, Treitlerné, Peteráné, Lambertné, Schorkné, Gehlné, Aschauerne, Winterné, Schtautné, Eicherné, Klugné, Jungerné, Wellesné, Kenkovitsné, Denglné, Heszné, Kollné, Frankné, Weilné, Kurczveilné, Müllerné, Treidrichné, Philippné, stb.

TÁVIRATOK.

Anyakönyvvezetők kinevezése.

Budapest, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) A »Bud. Tud.« közli, hogy a belügyminiszter kinevezte a Borsod-, Turóc- és vészprémmegyei anyakönyvvezetőket. A kinevezéseket a »Hiv. Lap« holnap közli.

Károlyi Gábor temetése.

Budapest, szept. 2. (Saj. tud. táv.) Károlyi Gábor gr. beszentelese nagyszerű volt. Ravatalán tömérdek koszoru lett elhelyezve. A temetésen az egész Károlyi család, a notabilitások, Szilágyi Dezső és Gromon államtitkár is jelen voltak.

Czáfolat.

Budapest, szept. 2. (Saj. tud. táv.) A »Bud. Tud.« megczáfolja a »Magyarország« tegnapi számának a Ferencz József nevelőintézet, a Ferencz József nevelőintézet kormányzói és a budapesti második kerületi főgymnazium igazgatói állásának betöltésére vonatkozó közleményét, mert erre vonatkozólag legfelsőbb helyre semmi nemű elhatározás nem érkezett.

Takátszülei kihallgatva.

Budapest, szeptember 1. (Saj. tud. táv.) Takáts Zoltán szüleit kihallgatták kik

tagadják részességüket. Erősen állítják, hogy a házat megtakarított pénzükből vették.

Megsebesült főherczeg.

Kisjenő, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) Jenő László főherczeg az ágyai erdőben vadászott. Egy meglőtt vadmacska után menve, fegyverét maga után huzta, mely elsült és jobb czombját keresztül lötte. Állapota nem aggasztó.

Kisjenő, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) László főherczeg az uradalmi tisztekkel és nagyszámu vadásztársaságban korán reggel kiment az ágyai erdőbe, hol vadmacskára vadászott. Délután három óra tájban megsebesített egy vadmacskát, melyet a földön vonszolt fegyverével a sűrűségbe követett s ekkor valószínűleg megbotlott, mert fegyvere elsült s a térd fölé került keresztülhatolt. A kabátzsebében levő patrona meggyuladván, a zsebkezdje megégett. Egő ruháját eloltották s a főherczeg ajultán rogyott össze. Az orvosok fedett üveghintóba fektették s melléje hárman ültek, a kocsi rázást még megakadályozandó, a kíséret gyalog ment utána. Nagy fájdalmaira morfiomot csepegtettek, két aradi orvos érkezik. Szüleit két Budapesti tanárral várják. A főbíró a kastélyban van az orvosokkal.

100 tagu küldöttség.

Nagyvárad, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) 100 katolikus polgárt vezetett Dusz László Schlauch bíborshoz. A püspök a bizalomért köszönetét fejezte ki és biztosította a jelenvoltakat, hogy ezentul is a továbbhaladáson, a haza és egyház javára fog működni. Ezután a küldöttség tagjaival barátságosan beszélgetett.

Megbukott posztógyár.

Bécs, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) Barthelt Henrik fiaie posztógyáros cég 300,000 frt passívával csödbe jutott. A bukás sok magyarországi céget is érint.

A király cseh beszéde.

Budweis, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) A királyt aki a hadgyakorlatokra igyekezett, rendkívül ünnepélyesen fogadták. A lakosság körében lelkes örömet kelte, hogy a király, amidőn a tisztelő küldöttségek vezetőinek felett, válaszul utolsó szavait rendesen csehül mondotta.

Vilmos császár levele.

Berlin, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) Vilmos császár a sedani emléknapra üdvözölte Bismarckot, ki végelgyengülésben szenved. Bismarck hódolattal felelt.

I. Vilmos emlékezete.

Berlin, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) Ma délelőtt szentelték be a Vilmos császár emlékére épített templomot. Az ünnepélyen jelen voltak: Vilmos császár, a császári család, a badeni nagyherczeg, a miniszterek, a tábornoki kar, a főpapság, a hadastyán-egyesületek és az amerikai veteránok. A templom ajtajait harangzúgás közt nyitották fel. Faber udvari szónok felszentelő beszédében utalt I. Vilmos császár hazaszeretetére és vallásosságára. Az istentisztelet után Vilmos császár előtt elvonultak a zászlószázadok. Este udvari ebéd és az operaházban diszeldadás volt.

Bulgáriából.

Ruscuk, szept. 1. (Saját tud. táv.) Mária Luiza fejedelemné és Boris herceg kísérettel szombaton este Eben-

Zavargás a katona iskolában.

Brüsszel, szept. 2. (Saj. tud. táv.) Az itteni katonai iskolában előfordult komoly zavargások miatt megejtett vizsgá-

Don Carlos lemondása.

Madrid, szeptember 2. (Saj. tud. táv.) Az »Agence Fabre« jelenti: Karlite kö-

A kínai mézárások.

New-York, szeptem. 2. (Saj. tud. táv.) Mint a »Wold« Fu-csuból jelenti, a kues-

KÖZGAZDASÁG.

Magyar vörös kereszt sorsjegyek húzása.

A magyar vörös kereszt-egyleti sorsjegyek húzását (e sorsjegyek 87-ik sorsolását) szombaton tartották meg.

304-22, 82-99 4200-51 878-1 2882-86 8285-37 251-70 7990-98 5007-84 451-88

Budapesti áru és értéktőzsde.

- Gyenes és Balog közlegjelentése. - Budapest, szeptember 2.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv kedvező volt s az irányzat daczára ellanyhult, elkelt 55000 mm. 2 és fél

Table with 4 columns: Tiszavidéki, máréssa, kilogramm, forint. Lists prices for various goods like wheat and flour from different regions.

Határ időzlet: Amerikából tegnap lanyhább árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is lanyhán indult az üzlet búzában és tekintettel a tömeges realizációkra, lanyhán zárult is.

Zárul 12 órakor:

Table listing market prices for various commodities like wheat, flour, and oil at 12 o'clock.

Külföld: New-York: búzára 5/8-7/8 lanyhább, tengerire 1/8 szilárdabb. Chicago: búzára 5/8-7/8 lanyhább, tengerire szilárdabb.

Értéktőzsde: Ma igen szilárdan indult az üzlet s osztrák hiteljelzálogbank nagy élénk kereslet mellett tetemesen megszilárdultak.

Zárul 12 órakor:

Table listing market prices for various commodities like flour, oil, and other goods at 12 o'clock.

Budapesti gabnatőzsde.

- Az »Aradi Közlöny« távirati tudósítása. - Budapest, szeptember 2. d. u. 5 óra.

Table listing market prices for various commodities like flour, oil, and other goods.

Table listing market prices for various commodities like flour, oil, and other goods.

VIZJELZÉS.

1895. évi szeptember hó 2 án reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzőn:

Table with 5 columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet, Időjárás, Vízállás, Légruhagság. Shows weather and water level data for various stations.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1895. szeptember 2.

A m. kir. folyámmérőki hivatal.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

A n. é. közönség figyelmébe!

Már régen feltűnt nekem, hogy Barna (Braun) Kálmán ur, ki mindenütt a Münchener képzőművészeti akadémia mesteriskolája vég-

Nehogy tehát esetleg valaki engem vagy más művész kollegámat szobáinak festésével akarjon megbizni, indittatva érzem magam tudakozódnival az ezen tárgyban a Münchener akadémiahoz intézett kérdő soraimra következő választ kaptam:

München, den 92. Aug. 1895.

Sehr geehrter Herr!

Ich bedauere Ihnen bekannt geben zu müssen, dass an unserer Akademie nie ein Studierender Coloman Braun aus Arad in Ungarn war, daher auch in unseren Büchern nicht vorgetragen ist.

Achtungsvoll:

MEYER,

a müncheni akadémia hivatalnok.

Ezen sorokhoz kommentárta nincs szükség. Aradon, 1895. szept. 2-án.

Balla Frigyes,

akadémiai festész.

A helybelyi lapokban folyó hó 1-én megjelent azon nyilatkozatra nézve, miszerint nagyraecsült volt növendékeim azon nézetnek adnak kifejezést, hogy az általam feltalált és helyben is elterjesztett minden kétségen felül előnyös és lehető legkönnyebben elsajátítható »Európa« szabásnak a minél szélesebb körben elterjesztése céljából a további időre való helyben tartózkodásomat, az érdekelt közönségre nézve szükségesnek véleményezem.

Tanítás naponta pont 2 órakor kezdődik. Tanítási-díj számlényenkint 5 forint.

Mély tisztelettel:

Köch Ignác,

műszabász, az »Európa« szabás feltalálója.

A tanterem az aradi ipartestület épületében van I. emelet.

* Az ezen rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

M. kir. államv. Bpest-déli Üzletv.

15546. III. szám.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1896. évi február hó 15-én megüresedett vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1899. évi febr. hó 15-ig terjedő bérlete iránt ezennel újból pályázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson felebontandó ajánlatok útján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a

m. kir. államvasutak Zimony állomásán lévő vendéglői üzletre 15.546/95 számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1895. évi szeptember 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta útján térti vevény mellett nyújtandók be bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban szintén posta útján a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárához Budapestre 1895. évi szeptember hó 2-án déli 12 óráig beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebbi utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereske-

delmi osztályában (külső kerepesi ut II. ház. II. em. 28. ajtószám) miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak bpest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre szabadon választhasson.

Budapest, 1895. június hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,28	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lőkősháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,53
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,48	4,42	—
Győrök	3,14	7,06	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Borzova	4,50	8,18	6,18	—
Tótvár	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,58	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,16
Tóvis érkezik	—	1,20	11,30	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tóvis indul	8,36	8,19	1,35
Gyulafehérvár	8,58	4,04	2,13
Piski	5,07	6,05	3,57
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvár	—	8,37	6,40
Borzova	—	9,02	7,05
Konop	—	9,19	7,32
Radna-Lippa	7,28	9,49	7,53
Paulis	—	10,02	8,06
Győrök	—	10,15	8,19
Glogovác	—	10,38	8,43
ARAD érkezik	8,08	10,50	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	8,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,53	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orozifalva	7,20	1,04	6,34
Merozifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,43	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merozifalva	9,04	1,59	9,48
Orozifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,06
Kisjennő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	8,00
Elek	5,33	8,20
Ottlaka	5,48	8,33
Sikló	5,56	8,47
Székudvar	6,06	4,03
Kisjennő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT. ANNA érkezik	7,12	5,35

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES indul	8,00	7,00
Kamarás-major	8,12	7,12
Nesze	8,21	7,21
Kovácsbánya	8,40	7,40
Bánhegyes	9,03	8,03
M.-Bodzás	9,25	8,25
Bánkut	9,39	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,00	9,00

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA indul	5,16	8,15
Bánkut	5,34	8,37
Megyes-Bodzás	5,45	8,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovácsbánya	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	4,45	7,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	7,29	4,37
Pécska	5,29	7,53	4,57
Battonya	5,59	8,35	5,29
Tompa	6,12	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,34	6,28
Csanád-Palota	7,18	10,03	6,54
Nagyak	7,34	10,28	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,55	8,20
Kis-Zombor	8,36	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40

Szeged—Arad.

	este	d. u.	reggel
SZEGED indul	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	6,59	3,21	4,23
Makó	7,18	4,00	5,04
Apátfalva	7,38	4,28	5,28
Nagyak	7,53	5,00	5,54
Csanád-Palota	8,13	5,20	6,12
Mezőhegyes	8,43	6,09	6,50
Tompa	9,05	6,37	7,13
Battonya	9,17	6,54	7,31
Pécska	9,41	7,26	8,10
Szt.-Tamás	9,54	7,43	8,27
ARAD érkezik	10,16	8,10	8,54

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,10	12,25
Ótvényes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,19
Muszka-Magyarád	8,02	6,30	2,29
Pankota	8,15	6,41	2,53
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin	4,56	3,00	5,52
Bokszeg-Beél	5,29	3,42	7,08
Borosjenő	5,51	4,09	7,36
Apatelek	6,04	4,25	8,09
Pankota	6,41	5,03	9,30
Muszka-Magyarád	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,13	11,13
Ótvényes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,46

Borosjenő—CsERMŐ.

	délután	este
Borosjenő indul	9,10	7,30
CsERMŐ érkezik	10,07	8,20

CsERMŐ—Borosjenő.

	reggel	délután
CsERMŐ indul	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,30

Borossebes—Ményháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul	10,13	érk. 2,38
Dézna	11,03	2,00
MENYHÁZA	érk. 11,45	indul 1,23

Illés-utca 87. sz. alatt fekvő

mely áll **3 kényelmes szoba,**
2 konyha és minden hozzá-
tartozóból,

szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető

Alexa Ávrámnál

Mikalakán.

881

1214/895.

878

Pályázati hirdetmény.

Kisjenő községben elhalálozás folytán megüresedett községi szülésznői állás betöltésére f. évi szeptember hó 18-ik napja d. e. 9 órája Kisjenő községhezához ezenel kitűzetik; mire pályázni kívánók azon hozzáadással értesítetnek, hogy kellően felszerelt kérvényeket alólírott községi előjárósághoz **folyó évi szeptember hó 16-ik napjáig** annyival inkább adják be, mivel későbbben érkező kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

Az állással évi 40 frt készpénz fizetés — s minden egyes szülési esetről 1 frt ellátása díj van egybekötve — teljes vagyontalanok ingyen látandók el kellő szülésznői segélyvel.

Kelt Kisjenőn 1895. augusztus 26.

Hirsch Béla

Vahl János

jegyző.

biró.

Magy. kir. államv. Bpest Déli Üzletv.

15497. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kis-Körös állomásán 1896. évi január hó 1-től megüresedett vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1898. évi december hó 31-ig terjedő bérletre iránt ezennel pályázat hirdettek, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Körös állomásán levő vendéglői üzletre 15497/95 számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1895. évi szeptember 3-án déli 12-óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához címelve posta útján téríti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200. szóval kétszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál Budapesten 1895. évi szeptember hó 2-án déli 12-óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítottatnak.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi ut II. ház II. emelet 28 ajtó szám.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatokat figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1895. június hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

16175/1895.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. földmivelésügyi miniszternek leirata alapján közhírré tesszük, hogy a Csehországi cs. kir. helytartóság folyó évi július hó 20-án kelt távirati értesítése szerint a szarvasmarha, juh és kecske Arad, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Somogy és Zala vármegyékéből, valamint Pécs sz. kir. városokból Csehországba való bevitelét f. évi július hó 24-től kezdve további intézkedésig megtiltotta.

Arad, 1895. aug. 1.

A városi tanács.

654/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező, az itt alább felsorolt földek bérbeadása iránt **f. évi szeptember hó 9-ik napján d. e. 10 órakor** árverést tart.

Bérbeadás alá kerülnek:

1. A jelenleg Heller Jakab által haszonbérben tartott, Nagylegelő dülőben fekvő 181 holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 7 frt 65 kr.

2. A jelenleg Heller Jakab által haszonbérben tartott, Nagylegelő dülőben fekvő 365 ^{197/1100} holdnyi terület 1895. október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 9 frt 85 kr.

3. A jelenleg Heller Jakab által haszonbérben tartott, Nagylegelő dülőben fekvő 54 ^{190/1100} holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre kikiáltási ár holdankint 12 frt 50 kr.

4. A jelenleg Friedrich Antal és Simon által bérben tartott versenytéri 22 ^{440/1100} holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 3 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 20 frt 40 kr.

5. A jelenleg Friedrich Antal és Simon által haszonbérbe tartott versenytéri 32 ^{611/1100} holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 3 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 21 frt 65 kr.

6. A jelenleg ifj. Lacsán István által a »Krivabora« dülőben fekvő 91 ^{197/1100} holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 5 frt 60 kr.

7. A jelenleg Szecsánszky Zsika és társa által bérben tartott a »Balta Mika« dülőben fekvő 73 ^{148/1100} holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kikiáltási ár holdankint 18 frt 6 kr.

8. A jelenleg Gaál Pál által haszonbérben tartott a »Vertlogrét« dülőben fekvő 32 ^{366/1100} holdnyi terület 1895. évi október hó 1-től kezdve 3 egymás után következő évre, kikiáltási ár holdankint 12 frt 2 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási árak szerint számított 1 évi bérösszegnek 10% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági széke 1895. augusztus hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta: Vannay Gyula

aljegyző.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

1931/1895. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél a 900 frt évi fizetéssel s nyugdíjjogosultsággal kapcsolatos építészeti felügyelői állás üresedésbe jövén, azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják és az építészetben gyakorlati ismeretekkel bírnak, ezenel felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a **folyó évi szeptember hó 15-ig** bemutassák.

Aradon, 1895. évi augusztus 31-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester

Magyar kir. államvasutak.

52455/95. hrsz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a folyó 1895. évben szükséges megmunkált kocsik tengelyek szállítását biztosítani óhajtván, aziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb **folyó év szeptember hó 20-án déli 12-óráig** beterjesztendők, a bánatpénz pedig folyó év szeptember hó 19-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek, valamint a rajzok, a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrást-ut 75.) megtekinthetők.

Budapest, 1895. aug. hóban.

Az igazgatóság.

653/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a bor, sör és égetett szeszes italoknak Aradon a hetipiaczokon és a három országos vásár alkalmával felállított lazzikonyhákban, ugy a három országos vásárok az egész vásártérre a sörház előtti kis korcsma kivételével való kimérési jognak 1895. évi november hó 1-től 3 egymás után következő évre bérbevétele iránt **f. é. szeptember 9-én délelőtti 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási-ár 320 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1895. évi aug. hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminis-teriumnak 51471/95 sz. a. kelt magas rendelete alapján közhírré tesszük, hogy az országos honvédségélyző egyesület felügyelő bizottsága f. évi május hó 16-án tartott ülésében hozott és a m. kir. Miniserelnök ur által jóváhagyott határozata szerint az 1848/49-iki honvédségi szolgálat igazolhatására **1895. évi október hó 1-ig** terjedő záros határidő tűzetett ki oly formán, hogy oly nyugdíjazási és segélyezési kérvények, melyben a tényleges honvédségi szolgálatot igazoló teljes hitelességű és a fentemlített záros határidőn belül kiállított bizonyítékok nem mellékelteknek, figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1895. évi július hó 9-én.

A városi tanács.